

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 22 juli 2003

om genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik

(2003/579/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 128.4 i detta,

med beaktande av kommissionens rekommendation,

med beaktande av Sysselsättningskommitténs yttrande, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska rådet i Lissabon den 23–24 mars 2000 enades om ett nytt strategiskt mål för Europeiska unionen, nämligen att den skall bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning. Därför enades rådet om kvantitativa mål för 2010 såväl för den totala sysselsättningen som för kvinnors sysselsättning.
- (2) Europeiska rådet i Barcelona den 15–16 mars 2002 uppmanade till en förstärkning av den europeiska sysselsättningsstrategin genom en kraftfullare, förenklad och bättre styrd process som är helt och fullt integrerad i Lissabonstrategin. Europeiska rådet i Barcelona krävde också att processerna för samordning av politiken skulle rationaliseras, så att tidsplanerna för antagandet av de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och av sysselsättningsriktlinjerna samordnas.
- (3) I rådets rapport om rationalisering av den 3 december 2002 konstaterades det att målen för rationaliseringen bör vara att öka insynen och effektiviteten, undvika överlappningar och upprepningar vid utformningen av riktlinjerna samt att säkerställa överensstämmelse, komplementaritet och enhetlighet.

- (4) Vid Europeiska rådets vårmöte i Bryssel den 20–21 mars 2003 bekräftades det att sysselsättningsstrategin är det viktigaste redskapet när det gäller att förverkliga Lissabonstrategins mål för sysselsättning och arbetsmarknad, och medlemsstaterna uppmanades att se till att reformerna av de nationella arbetsmarknaderna fortsätter med samma kraft som förut.
- (5) Rådet antog riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik genom beslut 2003/578/EG⁽¹⁾.
- (6) I den gemensamma sysselsättningsrapport som antogs av kommissionen och rådet den 6 mars 2003 beskrivs de centrala sysselsättningspolitiska utmaningarna för varje medlemsstat och det anges vilka åtgärder som skall prioriteras för att varje medlemsstat bättre skall kunna bidra till att de övergripande målen i sysselsättningsriktlinjerna uppnås.
- (7) En sund makroekonomisk politik och omfattande ekonomiska reformer är avgörande för skapandet av arbetstillfällen. Medlemsstaterna bör därför genomföra denna rekommendation på ett sätt som är förenligt med de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS att medlemsstaterna bör vidta de åtgärder som anges i bilagan.

Utfärdad i Bryssel den 22 juli 2003.

På rådets vägnar
G. ALEMANN
Ordförande

⁽¹⁾ Se sidan 13 i detta nummer av EUT.

BILAGA

BELGIEN

Att befolkningen blir allt äldre medför utmaningar som tyder på att det måste vidtas ytterligare åtgärder för att mobilisera den del av befolkningen som är i förvärsaktiv ålder och som saknar arbete, för att härigenom öka sysselsättningen och arbetskraftsdeltagandet. Trots den positiva utvecklingen under de senaste åren ligger sysselsättningen i Belgien fortfarande markant under genomsnittet i EU och långt från EU-målen, särskilt när det gäller äldre arbetstagare vars sysselsättningsintensitet är bland de lägsta i EU. De åtgärder som hittills har vidtagits för att främja ett mer aktivt åldrande kommer sannolikt inte att vara tillräckliga för att man ska nå det mål som fastställts för EU för 2010. Trots att långtidsarbetslösheten har minskat under de senaste åren så att den nu ligger under genomsnittet i EU, är den fortfarande ett strukturellt problem. Ett stort antal personer går fortfarande in i långtidsarbetslöshet, och det har ännu inte införts någon lämplig förebyggande strategi som riktar sig till samtliga vuxna arbetslösa. Man har nyligen vidtagit åtgärder för att avlägsna arbetslöshetsfallor, men risken för bidragsberoende kräver att bidragssystemen ses över ytterligare och att arbetets lockelse samtidigt stärks. Återhållsamhet med lönerna tillsammans med en minskning av skatterna och socialförsäkringsavgifterna är dessutom även fortsättningsvis viktiga medel för att förbättra konkurrensläget och därigenom skapa sysselsättning. Vidare beror de bestående regionala och lokala skillnaderna vad gäller arbetsmarknadens utveckling inte endast på skillnader i fråga om ekonomiska resultat utan också på otillräcklig geografisk rörlighet bland arbetskraften, och initiativen i detta hänseende är fortfarande begränsade till sin omfattning.

Belgien bör därför göra följande:

Förebyggande och aktivering

1. Minska antalet nya långtidsarbetslösa genom att se till att fler arbetslösa vuxna får ta del av de förebyggande åtgärderna.

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

2. Utveckla och genomföra en övergripande strategi för att höja sysselsättningen, särskilt bland äldre arbetstagare och kvinnor, med lämpliga mål som grund. Vidta ytterligare förebyggande åtgärder och avlägsna incitament för äldre arbetstagare att tidigt lämna arbetsmarknaden.

Göra det lönsamt att arbeta

3. Genomföra de planerade fleråriga sänkningarna av skattetrycket och andra bördor på arbete för att uppmuntra arbetstagarna att börja arbeta och arbetsgivarna att skapa nya arbetstillfällen, och ytterligare se över bidragssystemet i avsikt att avlägsna arbetslöshetsfallor.

Regionala skillnader

4. Vidta samordnade åtgärder för att öka arbetskraftens rörlighet mellan regioner samt förbättra samordningen och integreringen av arbetsmarknadsåtgärderna ytterligare.

DANMARK

Sysselsättningen i Danmark ligger redan gott och väl över EU-målet, även för kvinnor och äldre arbetstagare. Med tanke på att befolkningen blir allt äldre måste Danmark dock se till att utbudet på arbetskraft räcker till, så att tillväxtpotentialen och det sociala trygghetssystemets hållbarhet inte äventyras. Tack vare nyligen genomförda reformer har den effektiva, genomsnittliga pensionsåldern höjts, men viss uppmärksamhet måste ännu ägnas åt vissa sektorer, bland annat hälso- och sjukvården, utbildning och den sociala sektorn, där antalet arbetstagare över 50 år fortfarande är överrepresenterade. Andra potentiella källor till ytterligare arbetskraft är de invandrare som redan är bosatta i Danmark och deras deltagande bör därför uppmuntras. Man har infört reformer för att minska det totala skattetrycket på arbete, men det behövs ännu fler reformer för att arbetskraftsdeltagandet skall kunna garanteras på lång sikt. Särskilt viktigt är att man minskar marginalskattesatserna, som fortfarande är förhållandevis höga, och att man tillhandahåller incitament mot förtidspensionering.

Danmark bör därför göra följande:

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

1. Förstärka de insatser som syftar till att upprätthålla utbudet av arbetskraft på lång sikt, särskilt genom att främja äldre arbetstagares deltagande och genom att förebygga flaskhalsar inom sektorer med en åldrande arbetskraft.

Mindre gynnade personer

2. Stärka integreringen av invandrare på arbetsmarknaden genom att se till att det blir en bra balans mellan införandet av fler ekonomiska incitament och motverkandet av social utslagning.

Göra det lönsamt att arbeta

3. Fortsätta med reformerna för att sänka marginalskatterna och minska det totala skattetrycket på arbete, särskilt för låg- och medelinkomsttagare, och bedöma effekterna av dessa reformer.

TYSKLAND

Den totala sysselsättningsintensiteten i Tyskland ligger nära EU-målet på 67 % för 2005. Sysselsättningen bland kvinnor har redan överskridit det EU-delmål på 57 % som ställts upp för 2005, medan andelen sysselsatta äldre arbetstagare är lägre än den låga utgångsnivån 1997 beroende på den låga andelen arbetstagare i åldersgruppen 60–64 år. Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden påverkas emellertid fortfarande negativt av den fortsatta bristen på barnomsorg och annan anhörigvård samt av löneskillnaderna mellan könen, särskilt inom den privata sektorn. Arbetslösheten väntas bli högre 2003, vilket kräver effektiva förebyggande och aktiva arbetsmarknadsåtgärder. De kombinerade effekterna av beskattning, socialförsäkringsavgifter och indragna bidrag kan avskräcka människor, särskilt låginkomsttagare, från att arbeta. Den senare tidens reformer har därför inriktats på denna grupp. Utbildningssystemet är också en viktig del när det gäller att minska arbetslösheten eftersom en stor del av de arbetslösa är lågkvalificerade. En stor brist på arbete kvarstår särskilt i landets nya delstater och det finns risk för att de regionala skillnaderna på arbetsmarknaden kommer att öka ännu mer. Graden av reglering kan verka hämmande på skapandet av arbetstillfällen och kräver därför en omfattande översyn, också av de arbetsmarknadstraditioner som styr lönebildningen.

Tyskland bör därför göra följande:

Förebyggande och aktivering

1. Införa effektivare stödtjänster för arbetsökande och förbättra de aktiva arbetsmarknadsprogrammen genom bättre målinriktning och specialanpassning; arbetsmarknadsåtgärder bör även fortsättningsvis särskilt inriktas på de nya delstaterna.

Hantera förändringar och främja anpassningsförmågan

2. Stödja skapandet av arbetstillfällen genom att systematiskt se över och avlägsna hinder i lagstiftningen som kan verka hämmande på sysselsättningsutvecklingen inom tjänstesektorn och industrin, främja en mer anpassningsbar arbetsorganisation och införa lagstiftning som gynnar både skapandet av arbetstillfällen och produktiviteten, bland annat genom ett konsekvent och snabbt genomförande av den arbetslagstiftningsreform som den federala regeringen kungjorde i mars 2003.

Livslångt lärande

3. Vidareutveckla och genomföra en övergripande strategi för livslångt lärande som omfattar samtliga utbildningsnivåer och som är ägnad att öka deltagandet i fortbildning, särskilt bland äldre arbetstagare, lågkvalificerade arbetstagare och anställda i små och medelstora företag.

Jämställdhet

4. Öka insatserna för att ta itu med könsspecifik ojämlikhet på arbetsmarknaden och särskilt utvärdera effekterna av arbetsinkomstbeskattning på sysselsättningen hos kvinnor och uppmuntra arbetsmarknadsparterna att ta sitt ansvar att avsevärt minska löneskillnaderna mellan könen. Främja tillgången till barnomsorg och förbättra barnomsorgens överensstämmelse med arbetstider och skolscheman.

Göra det lönsamt att arbeta

5. Fortsätta att reformera skatte- och socialbidragssystemet så att incitamenten att arbeta är tillräckliga. Samtidigt genomdriva den juridiska skyldigheten att aktivt söka arbete som en förutsättning för att få bidrag.

GREKLAND

Sysselsättningsintensiteten i Grekland ligger betydligt under de mål som fastställdes vid Europeiska rådets möte, särskilt när det gäller kvinnor. De förhållandevis låga sysselsättningsstalen beror delvis på att andelen deltidsarbetande är mycket låg i Grekland. Arbetslösheten minskade 2002 för tredje året i följd, men den är ändå högre än genomsnittet i EU och arbetslösheten bland kvinnor är mer än dubbelt så hög som bland män. Reformen av den offentliga arbetsförmedlingen dröjer fortfarande, trots att den är avgörande för att den höga långtidsarbetslösheten skall kunna avhjälpas. För att höja arbetskraftens produktivitet, som bland annat påverkas negativt av den låga kompetensnivån, måste systemen för grundläggande och fortsatt utbildning integreras bättre. Trots nyligen genomförda reformer är det komplicerade skattesystemet och de höga socialförsäkringsavgifterna alltjämt stora hinder mot att anställa personer och att minska det odeklarerade arbetet. De reformer som genomförts i syfte att främja flexibla anställningsformer har också haft en begränsad verkan.

Grekland bör därför göra följande:

Hantera förändringar och främja anpassningsförmågan

1. Fullfölja arbetsmarknadsreformerna i nära samarbete med arbetsmarknadens parter, med målet att förbättra möjligheterna till deltidsarbete och stödja arbetstagarnas och företagens anpassningsförmåga samtidigt som man skapar en balans mellan flexibilitet och trygghet på arbetsmarknaden.

Livslångt lärande

2. Fullfölja och genomföra den övergripande strategin för livslångt lärande, med utgångspunkt i den samordning som inletts mellan systemen för allmän och yrkesinriktad utbildning samt sysselsättning. Vidta åtgärder för att höja utbildningsnivåerna och vuxnas deltagande i allmän och yrkesinriktad utbildning.

Jämställdhet

3. Vidta effektiva åtgärder för att minska de stora skillnaderna mellan könen vad gäller sysselsättning och arbetslöshet och fortsätta arbeta för ett ökat utbud av barnomsorg och vårdmöjligheter för andra anhöriga.

Göra det lönsamt att arbeta

4. Förenkla skattesystemet och sänka socialförsäkringsavgifterna, särskilt för låginkomsttagare, samt erbjuda bättre incitament för deltidsanställning. Vidta en välavvägd kombination av åtgärder för att kännbart minska det odeklarerade arbetet, bland annat genom att sänka skatterna för lågavlönad arbetskraft och öka incitamenten att omvandla odeklarerat arbete till reguljärt arbete.

Instanser som ansvarar för genomförandet

5. Slutföra reformen av de offentliga arbetsförmedlingarna och genomföra den förebyggande och individanpassade strategin, särskilt för kvinnor och ungdomar, och ytterligare uppgradera de statistiska övervakningssystemen.

SPANIEN

Trots de stora insatserna och framstegen under de senaste åren ligger arbetslösheten betydligt över genomsnittet i EU, medan sysselsättningen fortfarande är under genomsnittet. Arbetslösheten har minskat mer bland kvinnor än bland män, men trots detta är arbetslösheten bland kvinnor mer än dubbelt så hög som bland män. De övriga särdragen för den spanska arbetsmarknaden har knappt ändrats alls: den långsamma produktivitetsökningen, den höga andelen visstidsanställningar och den låga andelen deltidsanställningar, som fortfarande är mycket ovanligare än i andra medlemsstater. Skapandet av arbetstillfällen i de olika autonoma regionerna har vidare inte lett till en utjämning av de markanta skillnaderna i arbetslöshet mellan regionerna. Arbetskraftens geografiska rörlighet är begränsad, delvis på grund av strukturella hinder som till exempel den osmidiga bostadsmarknaden. Det är därför viktigt att moderniseringen av de offentliga arbetsförmedlingarna fullföljs och att samordningen mellan regionala arbetsförmedlingar ökar.

Spanien bör därför göra följande:

Hantera förändringar och främja anpassningsförmågan

1. I samråd med arbetsmarknadens parter förbättra arbetsorganisationen och deltagandet i livslångt lärande för att härigenom höja produktiviteten och kvaliteten i arbetet. Se över lagstiftningen, med tyngdpunkt på att minska den höga andelen visstidsanställningar och öka utnyttjandet av deltidsanställningar.

Jämställdhet

2. Vidta effektiva åtgärder för att öka den totala sysselsättningsintensiteten och minska skillnaderna mellan könen när det gäller sysselsättning och arbetslöshet. Öka utbudet av barnomsorg och vårdmöjligheter för andra anhöriga.

Regionala skillnader

3. Förbättra villkor som gynnar skapandet av arbetstillfällen i regioner som släpar efter i utveckling samtidigt som man avlägsnar hindren för arbetskraftens geografiska rörlighet. Detta borde öka samordningen mellan olika regionala arbetsförmedlingar, med målet att minska de regionala skillnaderna vad gäller sysselsättning och arbetslöshet.

Instanser som ansvarar för genomförandet

4. Fullfölja moderniseringen av de offentliga arbetsförmedlingarna så att deras effektivitet förbättras och deras förmåga att fungera som en förbindelselänk på arbetsmarknaden ökar. Det statistiska övervakningssystemet bör också färdigställas.

FRANKRIKE

Den totala sysselsättningsintensiteten är fortfarande relativt låg i Frankrike och sysselsättningen bland äldre arbetstagare är mycket låg (bland de lägsta i EU). Med beaktande av den åldrande befolkningen består utmaningen därför i att uppmuntra arbetskraftsdeltagandet i synnerhet bland äldre arbetstagare. Trots de aktiva och förebyggande åtgärder som vidtagits är den strukturella arbetslösheten fortfarande hög i vissa delar av landet och matchningen mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft är fortsatt dålig, vilket skapar rekryteringsproblem inom vissa sektorer. Ett särskilt problem utgörs av antalet ungdomar som inte avslutar sin utbildning. Slutligen kan man konstatera att den sociala dialogen lider av vissa svagheter, trots att den potentiellt skulle kunna ha en viktig roll på många områden.

Frankrike bör därför göra följande:

Förebyggande och aktivering

1. Fullfölja och utveckla åtgärder för att förebygga arbetslöshet genom att stärka en individanpassad strategi för de arbetslösa och se till att det finns tillräckliga incitament att söka arbete och att de olika arbetsförmedlingarna samordnar sin verksamhet. Se till att det nya systemet för arbetslöshetsförsäkring åtföljs av lämpliga krav och effektiva incitament att söka arbete.

Livslångt lärande

2. Genomföra en övergripande strategi för livslångt lärande, som tar hänsyn till behoven inom den grundläggande utbildningen och uppmuntrar mindre kvalificerade arbetstagare att delta, särskilt anställda i små och medelstora företag.

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

3. Genomföra en enhetlig politik för att märkbart öka arbetsmarknadsdeltagandet bland äldre arbetstagare, bland annat genom att erbjuda dem incitament att förbli förvärvsaktiva, förbättra deras möjligheter att delta i utbildning och reformera förtidspensionssystemen.

Samarbete med arbetsmarknadens parter

4. Stimulera och förstärka den sociala dialogen, särskilt för att behandla frågor med anknytning till aktivt åldrande och livslångt lärande.

IRLAND

Irland gör stadigt framsteg när det gäller att nå de sysselsättningsmål som fastställdes i Stockholm och Lissabon. Den ekonomiska tillväxten har dock avtagit markant och arbetslösheten har ökat under senare tid, vilket utgör stora utmaningar. Kvinnors arbetskraftsdeltagande har förbättrats betydligt, men skillnaderna i lön och sysselsättningsintensitet för kvinnor och män är alltjämt stora. Situationen förvärras av problem vad gäller utbudet på barnomsorg till rimliga kostnader. Även om man har gjort framsteg finns det fortfarande skillnader mellan de två regionerna när det gäller lika möjligheter till arbetsmarknadsdeltagande och förvärvsverksamhet. Det har ännu inte införts någon strategisk ram för livslångt lärande och utvecklingen av företagsintern utbildning, särskilt för äldre arbetstagare, återstår fortfarande.

Irland bör därför göra följande:

Skapa arbetstillfällen

1. Vidta ytterligare övergripande åtgärder för att utjämna de regionala skillnaderna vad gäller sysselsättning, arbetslöshet och skapande av arbetstillfällen, vid behov med medel från gemenskapens strukturfonder.

Livslångt lärande

2. Öka den företagsinterna utbildningen och påskynda genomförandet av en enhetlig strategi för livslångt lärande, och fastställa övergripande mål på dessa områden. Uppmuntra arbetsmarknadens parter att aktivt medverka till att dessa mål uppnås.

Jämställdhet

3. Stärka insatserna för att mobilisera personer som är utanför arbetskraften och integrera dem på arbetsmarknaden, särskilt kvinnor, genom att fortsätta att undanröja skattehinder, öka utbudet av barnomsorg till rimliga kostnader och ta itu med de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen.

ITALIEN

Trots vissa förbättringar under de senaste åren är skillnaderna mellan sysselsättningen i Italien och gemenskapens genomsnitt betydande, särskilt när det gäller kvinnor och äldre arbetstagare, och de nationella målen har fastställts med beaktande av detta. De regionala skillnaderna är alltjämt stora. I norra Italien har man ett högt arbetskraftsdeltagande och så gott som full sysselsättning, medan man i södra Italien har ett lågt arbetskraftsdeltagande och hög arbetslöshet. Även om tidigare reformer har bidragit till ökad sysselsättning och mindre arbetslöshet i landets båda delar har de relativa skillnaderna förblivit så gott som oförändrade. Effektiviteten i genomförandet av en välvägd kombination av åtgärder för att kännbart minska odeklarerat arbete har varit blandad och inte motsvarat förväntningarna. Även om flexibla avtal har införts under de senaste fem åren råder det fortfarande ojämlika villkor på den italienska arbetsmarknaden när det gäller anställningsskydd. Å andra sidan är systemet av arbetslöshetsförmåner och socialbidrag fortfarande mycket begränsat i Italien. Regeringen tog i början av 2003 initiativ som syftade till flexibilitet och trygghet på arbetsmarknaden, bland annat införande av nya arbetsavtal och liberalisering av arbetsförmedlingarna. De långsiktiga planerna till exempel i fråga om reformen av de offentliga arbetsförmedlingarna och strategin för livslångt lärande släpar emellertid efter.

Italien bör därför göra följande:

Skapa arbetstillfällen

1. Vidta ytterligare övergripande åtgärder för att utjämna de regionala skillnaderna vad gäller sysselsättning, arbetslöshet och skapande av arbetstillfällen genom att effektivt utnyttja alla medel, vid behov även stöd från gemenskapens strukturfonder. Ytterligare förstärka kombinationen av åtgärder för att avsevärt minska det odeklarerade arbetet, framför allt genom att uppmana arbetsmarknadsparterna att öka sin åtagandenivå och genom att öka incitamenten att omvandla odeklarerat arbete till reguljärt arbete.

Hantera förändringar och främja anpassningsförmågan

2. I samråd med arbetsmarknadens parter vid behov vidta åtgärder för att öka flexibiliteten på arbetsmarknaden och modernisera arbetsorganisation samt främja synergieffekterna mellan flexibilitet och trygghet och undvika att mindre gynnade personer marginaliseras.

Livslångt lärande

3. Vidta åtgärder för att genomföra strategin för livslångt lärande, bland annat genom att öka utbudet av fortbildning genom avtal med arbetsmarknadens parter.

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

4. Vidta åtgärder för att öka sysselsättningen bland äldre arbetstagare i enlighet med de nationella målen, bland annat genom att i samråd med arbetsmarknadens parter höja den faktiska åldern för utträde från arbetsmarknaden och genom att bredda utbudet av utbildningsmöjligheter. Vidta åtgärder för att öka sysselsättningen bland kvinnor, bland annat genom att öka tillgången på flexibla anställningsarrangemang och på barnomsorg och vårdmöjligheter för andra anhöriga.

Instanser som ansvarar för genomförandet

5. Se till att marknaden för arbetsförmedlingar fungerar bättre genom att införa ett nationellt datoriserat system för arbetsmarknadsinformation som samtliga aktörer har tillgång till, samtidigt som arbetsförmedlingarnas möjligheter att vidta aktiva och förebyggande åtgärder för de arbetslösa förbättras.

LUXEMBURG

Arbetskraftsdeltagandet i Luxemburg är under genomsnittet i EU, särskilt för äldre arbetstagare. Sysselsättningen har ökat tack vare gränsarbetare och ökad förvärvsfrekvens bland luxemburgska kvinnor, men i fråga om äldre arbetstages sysselsättning har så gott som inga framsteg gjorts trots att en del åtgärder vidtagits i syfte att öka incitamenten att stanna kvar i arbetskraften. För att utbudet av arbetskraft skall förbättras och tillväxten få drivkraft är det mycket viktigt att den outnyttjade inhemska sysselsättningspotentialen tillvaratas. Incitamenten för att stanna kvar i arbetskraften skulle kunna förbättras med ytterligare reformer av de olika systemen för förtidspension. Vidare borde effekterna av den senaste översynen av invaliditetspensionssystemet noga följas upp. Det finns en risk för att de framsteg som gjorts när det gäller att höja sysselsättningen bland kvinnor bromsas upp i och med att arbetsmarknaden inte är så dynamisk. Likaså utgör möjligheterna för ungdomar utan yrkesutbildning att ta sig in på arbetsmarknaden fortfarande ett stort problem. Varken i fråga om dessa aspekter (ungdomar, kvinnor och den äldre befolkningen) eller viktiga aspekter av kvalitet i arbetet (livslångt lärande, löneskillnader mellan kvinnor och män) har Luxemburg ännu beslutat om en lämplig uppföljning för att kontrollera effekterna av de åtgärder och reformer som man beslutat införa sedan den första nationella handlingsplanen för sysselsättning.

Luxemburg bör därför göra följande:

Livslångt lärande

1. Se till att ramlagstiftningen om yrkesinriktad fortbildning börjar tillämpas i praktiken genom att man med aktivt deltagande från arbetsmarknadens parter utarbetar en enhetlig strategi för livslångt lärande. Motverka att ungdomar lämnar skolan i förtid och se över hela utbildningssystemet i syfte att skapa bättre överensstämmelse mellan olika sektorer för allmän och yrkesinriktad utbildning.

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

2. Ytterligare förstärka åtgärder som syftar till att avsevärt öka deltagandet på arbetsmarknaden bland äldre arbetstagare genom att se över systemet för förtidspension och genom att noggrant följa upp vilka effekter den senaste översynen av invaliditetspensionssystemet har haft.

Jämställdhet

3. Fortsätta de insatser som syftar till att öka kvinnors deltagande på arbetsmarknaden genom att tillhandahålla tjänster som gör det lättare att förena arbete och privatliv, uppmuntra kvinnor att återvända till arbetslivet efter långa perioder utanför arbetsmarknaden och vidta åtgärder för att främja jämställdheten framför allt genom att angripa de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen.

NEDERLÄNDERNA

Trots att arbetslösheten nyligen ökat har Nederländerna än en gång gott och väl uppnått det mål för den totala sysselsättningsnivån som fastställdes av Europeiska rådet. Även om sysselsättningen för kvinnor är högre än EU-målet är löneskillnaderna mellan könen fortfarande jämförelsevis höga. För att sysselsättningen skall höjas ytterligare måste kvinnors sysselsättning fortsätta att öka, äldre personer och minoriteter aktiveras i högre grad och den outnyttjade arbetskraftspotentialen tillvaratas. Det stora antalet personer som uppstår på grund av invaliditetsförmåner är ett problem och arbetslöshetsfällorna i socialbidragssystemen avskräcker fortfarande människor från att börja arbeta. Det ihållande problemet med lediga arbetsplatser som inte kan besättas på grund av kompetensbrister tyder på att åtgärderna för livslångt lärande inte är tillräckliga för att utjämna skillnaderna mellan utbudet och efterfrågan på arbetskraft. Med en ökande arbetslöshet kan lågkvalificerade arbetstagare löpa en större risk att förlora sitt arbete.

Nederländerna bör därför göra följande:

Livslångt lärande

1. I nära samarbete med arbetsmarknadens parter målinriktade åtgärderna för livslångt lärande enligt behoven på arbetsmarknaden för att minska antalet personer som inte är i arbetskraften och för att hindra att lågkvalificerade arbetstagare lämnar arbetsmarknaden.

Jämställdhet

2. I samarbete med arbetsmarknadens parter vidareutveckla en strategi för hur de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen skall kunna angripas.

Göra det lönsamt att arbeta

3. Ge bättre insyn i bidragssystemet genom att i högre grad utnyttja skatteinriktade åtgärder i stället för bidrag och genom att bättre samordna nationellt och lokalt inkomststöd. Se till att invaliditetsförmånerna anpassas med hänsyn både till behovet av att begränsa antalet nya förmånstagare och av att aktivera dem som redan uppstår förmåner.

ÖSTERRIKE

De sysselsättningsmål som fastställdes vid Europeiska rådets möten i Lissabon och Stockholm har redan i hög grad uppnåtts av Österrike, förutom när det gäller sysselsättningen bland äldre arbetstagare. Detta återspeglas också i det faktum att den genomsnittliga åldern för utträde från arbetsmarknaden är mycket låg. Från mitten av 2001 började arbetslösheten öka, särskilt för ungdomar, men den är dock ännu bland de lägsta i EU. Till de bestående utmaningarna hör strukturförändringarna på arbetsmarknaden, arbetskraftens anpassningsförmåga och undanröjandet av den bristande överensstämmelsen mellan arbetskraftens kompetens och arbetsmarknadens behov. Trots att sysselsättningen bland kvinnor redan är mycket hög utgör löneskillnaderna mellan könen och bristen på barnomsorg fortfarande stora brister.

Österrike bör därför göra följande:

Livslångt lärande

1. Fortsätta att genomföra en övergripande strategi för utveckling av livslångt lärande, som underbyggs av att alla berörda aktörer mobiliseras och att det fastställs relevanta mål för ekonomiska resurser och deltagande.

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

2. I samarbete med arbetsmarknadens parter utarbeta en handlingsplan med relevanta mål för hur sysselsättningen bland äldre arbetstagare, särskilt äldre kvinnor, och den faktiska utträdesåldern kan höjas.

Jämställdhet

3. I samarbete med arbetsmarknadens partner utarbeta en strategi byggd på relevanta mål för hur de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen kan angripas, satsa mer på att bygga ut utbudet av barnomsorg och bedöma hur det nuvarande barnomsorgsbidraget kvantitativt och kvalitativt påverkar kvinnors förvärvsverksamhet.

PORTUGAL

De allmänna ekonomiska indikatorerna har försämrats sedan 2001 och arbetslösheten ökade markant 2002. Sedan 1997 har det dock skett en positiv utveckling mot de EU-omfattande målen och den totala sysselsättningen ligger redan över målet 67 % före 2005. Arbetskraftens produktivitet är dock den lägsta i EU och ökar bara långsamt. De genomsnittliga utbildningsnivåerna såväl för den vuxna befolkningen som de yngre åldersgrupperna är fortfarande låga. Trots att man i Portugal har satsat betydligt mer medel på utbildning under de senaste åren är andelen ungdomar som avbryter sin gymnasieutbildning och som inte deltar i någon annan utbildning ojämförligt högst i EU. Även om vissa framsteg har gjorts under senare tid är andelen som deltar i yrkesinriktad utbildning betydligt lägre än genomsnittet i EU. Det har varit särskilt svårt att få det stora antalet småföretag och mikroföretag att medverka i de nationella program som syftar till att höja arbetstagarnas kompetens och kvalifikationer i dessa företag. Även om sysselsättningen bland kvinnor är högre än genomsnittet i EU finns det fortfarande stora skillnader i fråga om fördelningen mellan sektorer och löner i den privata sektorn. Arbetsmarknadens parter och regeringen har nyligen ingått en del avtal av vikt, men för att de skall kunna genomföras krävs det ett starkt engagemang från avtalsparterna.

Portugal bör därför göra följande:

Livslångt lärande

1. Fortsätta med genomförandet av den nationella strategin för livslångt lärande, förbättra utbildningssystemet för att minska det stora antalet ungdomar som avbryter sin skolgång och se till att det finns ett utbud av kompetent arbetskraft samt genomföra målen för allmän och yrkesinriktad utbildning för arbetstagare i företag.

Jämställdhet

2. Fortsätta insatserna för att förena arbete och privatliv, särskilt genom att bygga ut barnomsorgen och vårdmöjligheterna för andra anhöriga. Vidta åtgärder för en bättre jämvikt mellan könen på sektorsnivå och angripa de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen i den privata sektorn.

Samarbete med arbetsmarknadens parter

3. Stärka samarbetet med arbetsmarknadens parter i fråga om lönepolitik och produktivitet, anpassningsförmåga, arbetsorganisation och kvalitet i arbetet, med utgångspunkt i de befintliga avtalen mellan regeringen och arbetsmarknadens parter.

FINLAND

De mål som Europeiska rådet fastställt för den totala sysselsättningen och för sysselsättningen bland kvinnor i EU före 2005 överskrids i Finland, likaså Lissabonmålen för kvinnors sysselsättning före 2010. Finland är en av de medlemsstater som är mest utsatta för följderna av att befolkningen blir allt äldre. För ökad sysselsättning och ett större utbud av arbetskraft kommer det således att krävas att äldre arbetstagare stannar kvar längre på arbetsmarknaden. Den totala arbetslösheten är fortfarande högre än genomsnittet i EU, med hög strukturell arbetslöshet. Det faktum att arbetslösheten är hög i vissa regioner där det också finns rekryteringsproblem tyder på att de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna inte är tillräckligt effektiva, utan att de kunde förbättras ytterligare när det gäller att ta itu med den dåliga matchningen mellan utbudet och efterfrågan på arbetskraft. Man har förvisso vidtagit åtgärder för att minska det höga skattetrycket på arbete, men reformen av skatte- och bidragssystemen måste alltså ägnas uppmärksamhet, särskilt när det gäller lågavlönad arbetskraft. Enligt nationella uppgifter är löneskillnaderna mellan könen också höga, vilket endast delvis kan förklaras med könsuppdelningen mellan olika sektorer.

Finland bör därför göra följande:

Förebyggande och aktivering

1. Ytterligare förbättra de aktiva arbetsmarknadsåtgärdernas effektivitet i syfte att bekämpa den strukturella arbetslösheten och minska de regionala skillnaderna.

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

2. Förstärka insatserna för att upprätthålla utbudet av arbetskraft på lång sikt. Man skall bland annat fortsätta vidta åtgärder för att höja den faktiska utträdesåldern och uppmuntra deltagande på arbetsmarknaden genom att införa fler skatte- och bidragsreformer, särskilt genom riktade skatteåtgärder för låginkomsttagare.

Jämställdhet

3. Förstärka insatserna för att ta itu med de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen och könsuppdelningen, inom ramen för integreringen av ett jämställdhetsperspektiv.

SVERIGE

Den svenska arbetsmarknaden kännetecknas av mycket hög sysselsättning, även bland äldre arbetstagare och kvinnor, och alla EU-målen har överskridits. Med tanke på den åldrande befolkningen kommer man dock att bli tvungen att se till att det finns ett utbud av arbetskraft genom att utnyttja de potentiella källorna till ytterligare arbetskraft bland invandrare, ungdomar och långtidssjukskrivna personer. Förtidspensionering och de snabbt ökande långtidssjukskrivningarna kräver dock särskild uppmärksamhet för att ett tillräckligt utbud av arbetskraft skall kunna upprätthållas. Trots den pågående skattereformen är skattetrycket på arbete fortfarande högst i EU. Bidragssystemen är förhållandevis generösa sett ur ett internationellt perspektiv och innefattar stränga kriterier för berättigande. Det behövs emellertid förmodligen fler insatser för att incitamenten att arbeta skall bli bättre.

Sverige bör därför göra följande:

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

1. Förstärka de insatser som syftar till att upprätthålla utbudet av arbetskraft på lång sikt genom att utnyttja alla potentiella källor till arbetskraft, särskilt genom ett ökat deltagande bland invandrare.
2. Minska antalet långtidssjukskrivna personer genom att förbättra arbetsförhållandena och anpassa lagstiftningen för att främja en effektiv återintegrering på arbetsmarknaden.

Göra det lönsamt att arbeta

3. Arbeta vidare med reformerna av skatte- och bidragssystemen i syfte att öka incitamenten att arbeta, i synnerhet för grupper för vilka samspelet mellan skatter och bidrag har de mest negativa effekterna på utbudet av arbetskraft, och fullfölja reformen av skatterna på arbetsinkomst.

FÖRENADE KUNGARIKET

Förenade kungariket överskrider Europeiska rådets mål för den totala sysselsättningen i EU, också när det gäller kvinnor och äldre arbetstagare. De höga sysselsättningstalen är dock förenade med relativt låga produktivetsnivåer som delvis beror på otillräckliga grundläggande kvalifikationsnivåer och specifika problem i fråga om arbetets kvalitet, till exempel löneskillnaderna mellan könen och det faktum att vissa kategorier av arbetstagare inte ges möjlighet att delta i utbildning. Dessa utmaningar utgör en konkret dagordning för den fortsatta utvecklingen av samarbetet med arbetsmarknadens parter på alla nivåer. Dessutom ökar ständigt antalet personer i förvärsaktiv ålder som uppstår sjuk- och invaliditetsförmåner, vilket kan utgöra ett hinder för en ytterligare ökning av arbetskraftsutbudet. Trots att den totala arbetslösheten ligger gott och väl under EU-genomsnittet finns det betydande skillnader när det gäller tillträdet till arbetsmarknaden, med en anhopning av personer som står utanför arbetskraften eller är långtidsarbetslösa i vissa samhällsgrupper och bland vissa mindre gynnade grupper (ensamstående föräldrar, hushåll där ingen arbetar, vissa etniska minoriteter, äldre manliga arbetstagare, funktionshindrade och lågkvalificerade). Detta kräver förstärkta och målinriktade aktiva arbetsmarknadsåtgärder.

Förenade kungariket bör därför göra följande:

Förebyggande och aktivering

1. Genomföra aktiva arbetsmarknadsåtgärder som leder till stabil integrering på arbetsmarknaden i syfte att lindra den höga anhopningen av personer som är arbetslösa eller utanför arbetskraften inom vissa samhällsgrupper eller områden. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt personer som har specifika problem på arbetsmarknaden och som löper risk att bli långtidsarbetslösa, arbetande fattiga eller hamna utanför arbetskraften.

Utbudet av arbetskraft och aktivt åldrande

2. Se till att alla som kan arbeta har möjlighet och incitament till att göra detta, särskilt genom att modernisera systemen för sjuk- och invaliditetsförmåner.

Jämställdhet

3. Förstärka insatserna för att ta itu med de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen och förbättra balansen mellan könen inom yrken och sektorer samt se till att lågavlönade deltidsarbetande kvinnor ges fler möjligheter att delta i utbildning. Ytterligare öka utbudet av barnomsorg och vårdmöjligheter för andra anhöriga till rimliga kostnader.

Samarbete med arbetsmarknadens parter

4. Vidareutveckla samarbetet med arbetsmarknadens parter på alla nivåer för att bidra till att höja produktiviteten och kvaliteten i arbetet, bland annat genom att ta itu med de låga grundläggande kvalifikationsnivåerna och kompetensbristerna hos arbetskraften.
-